

7. Іванцова А. В. Поняття безоплатної правової допомоги в Україні та за кордоном / А. В. Іванцова // Часопис Академії адвокатури України. - 2015. - Т. 8, № 3. - С. 40-45. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chaau_2015_8_3_7.

8. Основные положения о роли адвокатов (принятые восьмым Конгрессом ООН по предупреждению преступлений в августе 1990 г. в Нью-Йорке) // Советская юстиция. – 1991. – № 20. – С. 2–12.

Очеретня Валерія Юрїївна,

студентка

Науковий керівник –

викладач кафедри

цивільно-правових дисциплін

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

Можечук Люся Василівна

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІН ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ У СФЕРІ НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ

Однією із гарантій соціальної справедливості будь-якого суспільства є достатній рівень юридичної обізнаності і можливості отримання безоплатної кваліфікованої правової допомоги. Під безоплатною правовою допомогою слід розуміти професійну, гарантовану державою діяльність відповідних спеціалістів щодо надання правових послуг на безоплатній основі, спрямованих на реалізацію та захист прав, свобод, законних інтересів осіб, які звернулись за допомогою.

У 2011 році в Україні було прийнято Закон «Про безоплатну правову допомогу», яким визначено право кожного громадянина України на отримання безоплатних правових послуг, спрямованих на забезпечення реалізації прав і свобод людини і громадянина, захисту цих прав і свобод, їх відновлення у разі порушення, а також державні гарантії щодо надання безоплатної правової допомоги. З метою врегулювання певних етапів здійснення уповноваженими особами своїх професійних обов'язків, поліпшення умов надання послуг особам, які потребують правової допомоги чи захист прав до Закону України «Про безоплатну правову допомогу» були внесені пені зміни, а саме:

- визначено обмежену кількість звернень осіб на безоплатну вторинну правову допомогу, які мають право на отримання такої допомоги не більше шести разів протягом бюджетного року та не більше ніж за шістьома дорученнями/наказами про надання безоплатної вторинної правової допомоги, виданими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

- передбачено нового суб'єкта надання безоплатної вторинної правової допомоги, якого визначає центр з надання безоплатної правової допомоги, тобто їхнього фахівця, який виступатиме у сферах трудових відносин, відносинах пов'язаних із представництвом малолітніх та неповнолітніх.

Один із недоліків у зміні Закону України «Про безплатну правову допомогу»: «За логікою статей 16, 17 цього закону – такі Центри мають право на складення процесуальних документів за зверненням суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу. Тобто адвокати, які не включені до Реєстру адвокатів, що надають безоплатну правову допомогу не мають право надавати вторинну правову допомогу, в той час коли Центри та їх службовці (які не є адвокатами) – можуть», що призводить до певного парадоксу [1].

- доповнено підстави припинення надання безоплатної вторинної правової допомоги, які виникають у випадку, коли особа оголошується в розшук у кримінальному провадженні чи якщо вона визнається безвісно відсутньою або оголошена померлою;

- доповнені підстави заміни адвоката або працівника Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги (повної або часткової втрати працездатності, смерті адвоката або працівника Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги; відмови адвоката або працівника Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги від виконання доручення/наказу Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги з підстав, передбачених законом; зміни підсудності провадження або справи чи підслідності кримінального правопорушення; припинення дії договору про надання безоплатної вторинної правової допомоги; неналежного надання безоплатної вторинної правової допомоги працівником Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги; припинення трудового договору з працівником Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги; зупинення або припинення права на зайняття адвокатською

діяльністю) [2].

Стаття 15 Цивільного процесуального кодексу України закріплює те, що особа, яка бере участь у справі, має право на правову допомогу, що надається адвокатами або іншими фахівцями у галузі права, зокрема на безоплатну, яка надається в порядку, визначеному відповідним Законом.

У ч. 2 та 3 ст. 10 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» зазначено, що кожен є вільним у виборі захисника своїх прав. Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги в процесі вирішення справ у судах в Україні діє адвокатура. Проаналізувавши нормативно-правові акти, які регламентують захист прав, свобод та законних інтересів можна дійти висновку, що основним кваліфікованим суб'єктом, який може надати як первинну, так і вторинну правову допомогу є адвокат [3, с. 81].

Тобто, як було вже вище зазначено працівники Центру безоплатної правової допомоги не є адвокатами і отже не можуть надавати послуги, які пов'язані із захистом прав, свобод та законних інтересів особи. Відповідно до більшості нормативно-правових актів, які зазначають адвоката як захисника прав, свобод та законних інтересів осіб і те, що він досвідченіший практик у правовій сфері та має вищу юридичну освіту на відміну від працівників даного Центру.

Існує ще один недолік, який зазначила у 2015 році Національна асоціація адвокатів України, а саме: «Управління системою БПД державою через Міністерство юстиції також зробило свій внесок у здійснення неналежного впливу на розподіл справ серед адвокатів БПД. Адвокати БПД отримують дуже різний доступ до справ, які призначаються їхніми відповідними центрами, що було виявлено і в скаргах, які отримала Національна асоціація адвокатів України, і в інформації щодо призначення справ, яка є у вільному доступі [4, с.10].

Отже, безоплатна правова допомога все ж таки потребує подальшого удосконалення у законодавстві, а саме підвищення кваліфікації в правовій сфері працівниками Центру БПД, а також збільшення нагляду уповноваженими особами за розподілом доручень адвокатам з безоплатної правової допомоги і їхньому належному виконанню.

1. Коментар судді А. Іванова: URL: <http://unba.org.ua/assets/uploads/news/publikacii/ivanov-bpd-nedoliku.pdf> (дата звернення: 20.09.2018).

2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення економічних передумов для посилення захисту права дитини на належне утримання: Закон

України від 03 липня 2018 р. №2475-VIII Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2475-19#n165> (дата звернення: 20.09.2018).

3. Польська М.О. Суб'єкти відносин безоплатної правової допомоги в Україні. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2016. № 2 (99). С. 76-82.

4. Система безоплатної правової допомоги в Україні: поточні проблеми та рекомендації щодо її реформування (звіт Національної асоціації адвокатів України). Київ, 2015. № 125. С.10.

Пархоменко Анастасія Олегівна,
курсант

Науковий керівник –

Шаблистий Володимир Вікторович,
професор кафедри

кримінального права та кримінології,
доктор юридичних наук, доцент

(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДОСКОНАЛЕННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ ЯК ВАГОМОГО ЧИННИКА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

В умовах євроінтеграції України виникає необхідність удосконалення органів прокуратури. Про це свідчить, зокрема те, що 26 вересня 1995 року Парламентська Асамблея Ради Європи зазначила, що Україна повинна реформувати орган прокуратури, який буде відповідати європейським стандартам. І ось, на сьогоднішній момент, коли минуло вже 20 років ми досі обговорюємо питання щодо поліпшення цього органу в умовах європейської інтеграції. Враховуючи те, що Україна – правова держава, та Конституція проголошує принцип верховенства права, суспільство повинно бути зацікавлене, в тому, щоб даний принцип був належним чином гарантований не тільки формально, а ще й фактично.

Однією з таких гарантій є належне виконання своїх обов'язків прокурорами та поліпшення законодавства щодо їх діяльності. Тому, це питання важливе не тільки для прокурорів та державних посадових